מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה פסקת הטיעון בת שישה השלבים
- לזהות ולהשתמש נכון במילות קישור טיעוניות
- לתרגל כתיבת נימוק, דוגמה, טענה נגדית והפרכה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת מבנה הטיעון

1. א – לתמוך בטענה בעזרת הסבר הגיוני
2. ב – דעה שמנוגדת לעמדה שלי ומוצגת כדי להתמודד איתה
3. ב – הפרכה - הסבר למה הטענה הנגדית פחות משכנעת
4. א – לדעתי / לטענתי
5. ב – לחזור בקצרה על העמדה ולחזק אותה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זה מראה שהכותב חשב על דעות שונות וחיזק את עמדתו
2. לא נכון – דוגמה עוזרת להמחיש ולחזק את הנימוק
3. נכון – היא מראה תוצאה שנובעת ממה שנאמר קודם
4. לא נכון – הפרכה חייבת להסביר למה הטענה הנגדית פחות משכנעת

חלק ג' – השלימו במילת הקישור המתאימה

1. לדעתי
2. לעומת זאת
3. לכן
4. לסיכום

חלק ד' – התאימו בין מילת הקישור לתפקיד שלה

- 1 – ד (הצגת העמדה המרכזית)
- 2 – א (הצגת טענה נגדית)
- 3 – ב (הצגת ניגוד בין רעיונות)
- 4 – ה (הצגת מסקנה או תוצאה)
- 5 – ג (סגירת הפסקה וחיזוק העמדה)

חלק ה' – סדרו את שלבי כתיבת פסקת הטיעון

1. הצגת הטענה (העמדה) במשפט אחד
2. נימוק ראשון עם דוגמה
3. נימוק שני עם דוגמה
4. הצגת טענה נגדית
5. הפרכת הטענה הנגדית
6. סיכום

חלק ו' – תרגול כתיבה

1. נימוק הגיוני שמקושר לדוגמה אמיתית מהכיתה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הפרכה וסיכום
- למשל: אבל / אולם / לעומת זאת
- כי דוגמה ממחישה את הנימוק והופכת אותו למשכנע יותר

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל בעל פה לפני הכתיבה - לבקש מהתלמידים להגיד את הטענה והנימוק בקול
- כדאי לעבור על מילות הקישור כלוח עזר לפני משימת הכתיבה הפתוחה
- ניתן לחלק לזוגות: אחד כותב טענה והשני מנסה למצוא טענה נגדית

דף תרגול: בונים טיעון

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים איך בונים פסקת טיעון מסודרת על נושאים מהכיתה כמו הצבעה, רוב ומיעוט. מתרגלים את שלבי הכתיבה ואת מילות הקישור שעוזרות לחבר בין הרעיונות.

1 חלק א' – הבנת מבנה הטיעון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה תפקידו של נימוק בפסקת טיעון?

א) לתמוך בטענה בעזרת הסבר הגיוני ב) לספר סיפור אישי לא קשור

ג) לחזור על הטענה במילים אחרות ד) להציג את דעת הכותב בלבד

2. מהי טענה נגדית?

א) טענה שמחזקת את העמדה שלי ב) דעה שמנוגדת לעמדה שלי ומוצגת כדי להתמודד איתה

ג) סיכום הפסקה ד) דוגמה לנימוק

3. מה כותבים אחרי שמציגים טענה נגדית?

א) דוגמה חדשה בלבד ב) הפרכה - הסבר למה הטענה הנגדית פחות משכנעת ג) טענה נוספת בעד

ד) סיום הפסקה בלי תגובה

4. איזה צירוף מתאים לפתיחת משפט שמציג את עמדת הכותב?

א) לדעתי / לטענתי ב) לעומת זאת ג) יש הטוענים ש ד) אולם

5. מה מטרת הסיכום בסוף פסקת הטיעון?

א) להוסיף נימוק שלישי ב) לחזור בקצרה על העמדה ולחזק אותה ג) להציג טענה נגדית חדשה

ד) לתת דוגמה נוספת

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פסקת טיעון טובה כוללת גם התייחסות לטענה נגדית	☐	☐
2	אפשר לכתוב נימוק בלי אף דוגמה שממחישה אותו	☐	☐
3	מילת הקישור 'לכן' משמשת להצגת מסקנה	☐	☐
4	הפרכה היא חזרה על הטענה הנגדית בלי להסביר למה היא שגויה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו במילת הקישור המתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. _____ אני חושב/ת שצריך הצבעה חשאית בכיתה

2. יש הצבעה גלויה, _____ יש גם הצבעה חשאית

3. התלמידים השתתפו בדיון, _____ הם הרגישו מעורבים יותר בהחלטה

4. _____ , חשוב לזכור שגם דעת המיעוט צריכה להישמע

4 חלק ד' – התאימו בין מילת הקישור לתפקיד שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לדעתי / לטענתי	___	**א.** הצגת טענה נגדית
2. יש הטוענים ש	___	**ב.** הצגת ניגוד בין רעיונות
3. אך / אולם / לעומת זאת	___	**ג.** סגירת הפסקה וחיזוק העמדה
4. לכן / משום כך	___	**ד.** הצגת העמדה המרכזית
5. לסיכום	___	**ה.** הצגת מסקנה או תוצאה

5 חלק ה' – סדרו את שלבי כתיבת פסקת הטיעון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הפרכת הטענה הנגדית
☐	נימוק שני עם דוגמה
☐	נימוק ראשון עם דוגמה
☐	הצגת הטענה (העמדה) במשפט אחד
☐	סיכום
☐	הצגת טענה נגדית

6 חלק ו' – תרגול כתיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו נימוק אחד בעד הקביעה 'תלמידים צריכים להשתתף בקביעת כללי הכיתה', כולל דוגמה

כרטיס יציאה

מהם שני השלבים האחרונים במבנה פסקת הטיעון?

תנו דוגמה למילת קישור שמציגה ניגוד

למה חשוב להביא דוגמה לכל נימוק?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀